

Smerter ved demens

70 000 mennesker i Norge har en demenssykdom. Mange av dem har akutte eller kroniske smerter.

Ofte lykkes ikke demente mennesker å formidle at de har det vondt. Årsakene kan være redusert hukommelse og svekket evne til å snakke. Helsepersonell kan også ha problemer med å oppfatte at personen lider av smerter fordi en som er dement kan lage grimaser, ulike lyder og være rastløs eller passiv uavhengig av eventuelle smerter. Vanskelig kommunikasjon og uklare tegn på smerte kan føre til mangelfull smertebehandling, depresjon og redusert livskvalitet.

Ved Universitet i Bergen har man utviklet en ny metode til å avdekke smerter hos mennesker som har en demenssykdom. Metoden som kalles MOBID-2 innebærer en systematisk observasjon av smertelyder, ansiktsuttrykk og avvergereaksjoner når man utfører bestemte bevegelser av ulike kroppsdeler. Det har vist seg å gi et godt grunnlag til å vurdere om vedkommende har vondt i muskler, ledd eller skjellettet. Smerter fra indre organer, huden og hodet er vanskeligere å vurdere.

Metoden som har vært grundig vurdert har vist seg å være et godt og pålitelig verktøy til å avdekke smerter hos alvorlig demente. Så langt har personalet ved sykehjem i flere enn 50 norske kommuner blitt lært opp i bruken av MOBID-2. Nærmere informasjon om metoden og opplæringskurs for helsepersonell finnes på nettsiden www.verdighetsenteret.no

Kilde: Tidsskrift for Den norske legeforening